VLÁDNY VESTNÍK

Úradná publikácia Holandského kráľovstva od roku 1814.

Č. 23147

1. júla 2026

Rozhodnutie štátneho tajomníka pre poľnohospodárstvo, rybolov, potravinovú bezpečnosť a prírodu z 28. júna 2026 č. WJZ/107044338, ktorým sa mení usmernenie k politike o preprave zvierat pri vysokej teplote [ID reťazca WGK: 29216]

Štátny tajomník pre poľnohospodárstvo, rybolov, potravinovú bezpečnosť a prírodu,

so zreteľom na článok 4:81 zákona o všeobecnom správnom práve a článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 2005);

týmto vydáva túto vyhlášku:

ČLÁNOK I

V článku 1 usmernenia k politike o preprave zvierat pri vysokej teplote sa slová „ak sa preprava uskutočňuje pri vonkajšej teplote najmenej 35 stupňov Celzia pomocou dopravného prostriedku, ktorý nie je vybavený aktívnym chladiacim systémom“ nahrádzajú slovami „ak sa preprava uskutočňuje pri vonkajšej teplote najmenej 30 stupňov Celzia pomocou dopravného prostriedku, ktorý nie je vybavený aktívnym chladiacim systémom, alebo ak ide o prepravu okrasných rýb, plazov alebo rýb určených na spotrebu, táto preprava sa uskutočňuje pri vonkajšej teplote najmenej 35 stupňov Celzia pomocou dopravného prostriedku, ktorý nie je vybavený aktívnym chladiacim systémom“.

ČLÁNOK II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. apríla 2027.

Táto vyhláška a dôvodová správa sa uverejnia vo vládnom vestníku.

V Haagu 28. júna 2026

Štátny tajomník pre poľnohospodárstvo, rybolov, potravinovú bezpečnosť a prírodu,
S.P.A. Erkens

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Úvod

Toto usmernenie k politike stanovuje pre situáciu prepravy pri vysokých teplotách okolia zákaz „ prepravovať zvieratá alebo uskutočňovať prepravu zvierat spôsobom, ktorý im môže zapríčiniť zranenie alebo nadmerné utrpenie“ uvedený v článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 2005) (ďalej len nariadenie o preprave). Preprava zvierat v podmienkach horúceho počasia môže viesť k teplotnému stresu a utrpeniu, čím sa porušuje tento zákaz. V usmernení k politike z roku 2020 sa ustanovuje, že vždy ide o prípad vonkajšej teploty 35 stupňov Celzia alebo viac. Touto zmenou usmernenia k politike sa limit vonkajšej teploty upravuje z 35 stupňov Celzia na 30 stupňov Celzia, pretože nové vedecké poznatky naznačujú, že zvieratá nad touto vonkajšou teplotou sú vystavené vysokému riziku teplotného stresu. Usmernenie k politike sa vzťahuje na všetku prepravu v Holandsku, aj keď pochádza z inej krajiny alebo je na ceste do inej krajiny. Pre prepravu okrasných rýb, plazov a rýb určených na spotrebu naďalej platí limit vonkajšej teploty 35 stupňov Celzia.

2. Účinky vysokých teplôt na dobré životné podmienky zvierat

Z vedeckej správy Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) o rizikách pre dobré životné podmienky pri preprave zvierat[1] vyplýva, že pri vlhkosti prevládajúcej v Holandsku predstavuje vonkajšia teplota 30 stupňov Celzia alebo vyššia vždy významné riziko problémov s dobrými životnými podmienkami dôsledku teplotného stresu. V tej istej správe sa uvádza, že existuje aj zvýšené riziko teplotného stresu pri vonkajších teplotách nižších ako 30 stupňov Celzia pre rôzne druhy zvierat. S cieľom zohľadniť aj uskutočniteľnosť usmernenia k politike bol zvolený všeobecný teplotný limit pre všetky druhy zvierat pri všetkých prepravách, na ktoré sa vzťahujú požiadavky článku 3 nariadenia o preprave. Tento limit je rovnaký ako teplotný limit, ktorý už existuje pre prepravy na dlhú vzdialenosť. Dôvodom tohto teplotného limitu pre prepravu na dlhú vzdialenosť je výzva Európskej komisie z roku 2019 adresovaná členským štátom, aby už nepovoľovali prepravu na dlhú vzdialenosť, ak sa počas cesty očakáva vonkajšia teplota 30 stupňov Celzia alebo vyššia. Ministerka poľnohospodárstva, rybolovu, potravinovej bezpečnosti a prírody reagovala na túto výzvu rovnako ako mnohé iné európske členské štáty.

Napriek tomu sa aj pri teplotách okolia nižších ako 30 stupňov Celzia môže u prepravovaných zvierat vyskytnúť zbytočné utrpenie v dôsledku teplotného stresu. Ako je opísané v Národnom pláne pre prepravu hospodárskych zvierat pri extrémnych teplotách, Holandský úrad pre bezpečnosť potravín a spotrebiteľských výrobkov (NVWA) vykonáva dodatočné kontroly od predpovedanej vonkajšej teploty 27 stupňov Celzia v meste De Bilt. Prijíma opatrenia na presadzovanie práva, ak v dôsledku prepravy za teplých podmienok dochádza k teplotnému stresu a utrpeniu zvierat, a teda k porušeniu článku 3 nariadenia o preprave. Riziko utrpenia zvierat v teplých podmienkach je počas prepravy vyššie ako v iných situáciách (napr. v stajniach). Existujú dva dôvody. Po prvé, nakladanie a preprava spôsobujú ďalšiu činnosť, často sprevádzanú reakciou na stres zo strany zvierat. Zvieratá sa preto rýchlejšie prehrievajú. Po druhé, počas prepravy sú zvieratá bližšie k sebe v porovnaní so situáciou v stajni, s menším priestorom nad nimi na potrebné vetranie, čo znamená, že sú menej schopné rozptýliť svoje telesné teplo. Zvieratá nemôžu uniknúť z tejto situácie, aby sa ochladili. Z vyššie uvedených dôvodov je preto opodstatnené tvrdiť, že preprava zvierat pri vonkajších teplotách 30 stupňov Celzia a viac pri vlhkosti prevládajúcej v Holandsku vždy predstavuje vysoké riziko zbytočného utrpenia.

Výnimka sa vzťahuje na prepravu okrasných rýb, plazov, rýb určených na spotrebu. Dôvodom je, že v prípade týchto kategórií zvierat, najmä v prípade mnohých druhov chovaných a obchodovaných v Holandsku, nie je pravdepodobné, že majú zvýšenú šancu, že počas prepravy budú vystavené teplotnému stresu nad 30 stupňov Celzia. Okrasné ryby a plazy často žijú vo svojom prirodzenom prostredí v teplých alebo dokonca horúcich životných podmienkach. Okrem toho sa okrasné ryby prepravujú vo vreciach s vodou v polystyrénových nádobách. Ryby určené na spotrebu sa tiež zvyčajne prepravujú vo vode. Táto voda sa ohrieva veľmi postupne, takže sa neočakáva, že teplota vody počas prepravy stúpne na kritickú úroveň pre ryby. Okrem toho nie sú k dispozícii žiadne stanoviská EFSA týkajúce sa maximálnej teploty okolia pri preprave plazov, okrasných rýb a rýb určených na spotrebu. Neexistuje žiadne vedecké odôvodnenie, že zníženie maximálnej teploty by viedlo k zlepšeniu dobrých životných podmienok týchto zvierat. Ani v návrhu Európskej komisie na revíziu nariadenia o preprave sa nestanovuje maximálna teplota

[1] European Food Safety Authority, 7 September 2022 «Welfare of pigs during transport» (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7445), European Food Safety Authority, 7 September 2022 «Welfare of cattle during transport» (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7442), European Food Safety Authority, 7 September 2022 «Welfare of domestic birds and rabbits transported in containers» (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7441), European Food Safety Authority, 7 September 2022 «Welfare of small ruminants during transport» (https://www.efsa.europa.eu/ en/efsajournal/pub/7404), European Food Safety Authority, 7 September 2022 «Welfare of equidae during transport» (https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7444).

na prepravu týchto zvierat. A napokon, tieto kategórie živočíchov majú odlišnú fyziológiu ako cicavce, čo znamená, že ich hospodárenie s teplom funguje odlišne a dokážu odolať vyšším teplotám. Tieto kategórie zvierat však majú aj maximálne teploty, pri prekročení ktorých majú problémy. Preto pre tieto kategórie zvierat zostáva v platnosti predchádzajúci limit 35 stupňov Celzia.

3. Plánovanie organizátorom prepravy

V nariadení o preprave sa zdôrazňuje význam dobrého plánovania prepravy zvierat. V úvodnej vete článku 5 ods. 3 a písm. a) sa vyžaduje, aby osoby, ktoré organizujú prepravu zvierat, pred každou prepravou zabezpečili, aby sa podmienky zvierat nezhoršili kvôli nedostatočnej koordinácii rôznych častí cesty a aby sa prihliadalo na poveternostné podmienky. Preto je potrebné konať v predstihu. To znamená, že preprava zvierat by sa v žiadnom prípade nemala uskutočňovať, ak existuje riziko, že preprava počas cesty bude prechádzať oblasťou s vonkajšou teplotou 30 stupňov Celzia alebo vyššou. Aj pri očakávaných teplotách nižších ako 30 stupňov sa vzhľadom na pravdepodobnosť problémov s dobrými životnými podmienkami v súvislosti s druhmi a kategóriou zvierat pri určitých teplotách musí dôkladne zvážiť, či sa preprava môže uskutočniť. Ak sa napriek tomu preprava uskutoční pri vonkajších teplotách 30 stupňov Celzia alebo vyšších, je z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat dôležité, aby sa preprava dlho nezdržiavala a ak je to potrebné, aby smerovala na vhodné miesto, kde sa zvieratá môžu vyložiť a ustajniť. Skutočnosť, že v takýchto prípadoch preprava pokračuje – pokiaľ je to možné –, samozrejme, nemá vplyv na skutočnosť, že došlo k porušeniu článku 3 nariadenia o preprave a že sa preto prijmú opatrenia na presadzovanie práva.

4. Dopravné prostriedky s chladiacimi systémami

Keďže sa toto usmernenie k politike v konečnom dôsledku týka podmienok zvierat v dopravných prostriedkoch, vzťahuje sa len na vozidlá, ktoré nie sú vybavené aktívnym chladiacim systémom v priestoroch pre zvieratá, konkrétne klimatizáciou. Dopravné prostriedky s aktívnymi chladiacimi systémami sú schopné dostatočne chladiť (alebo zohriať, ako je to v praxi pri klimatizovanej preprave jednodňových kurčiat) teplotu v dopravnom prostriedku bez ohľadu na vonkajšiu teplotu na teploty, ktoré sú pre zvieratá príjemné. Prítomnosť vetrania (mechanického alebo iného) nepostačuje na predpoklad, že existuje chladiaci systém v zmysle tohto usmernenia k politike, pretože vetranie fúka dovnútra teplý vzduch zvonka. Hoci to môže byť pre zvieratá príjemnejšie, teplota zvierat sa nezníži, čo znamená, že riziko utrpenia zostáva nezmenené. Najmä v čase, keď sa nákladné vozidlo s hovädzím dobytkom zastaví, napríklad počas možných dopravných zápch alebo dôb odpočinku vodiča, vo vozidlách bez aktívneho chladenia rýchlo narastá teplo, čomu nebráni vetranie. Preprava zvierat, na ktorú sa toto usmernenie k politike nevzťahuje z dôvodu existencie aktívneho chladiaceho systému, musí samozrejme stále spĺňať ustanovenia nariadenia o preprave, čo okrem iného znamená, že zvieratám nesmie byť počas prepravy spôsobené zbytočné zranenie alebo utrpenie.

5. Regulačné zaťaženie

Keďže nejde o predpis v zmysle článku 3 ods. 1 zákona o zriadení Poradného výboru pre regulačné zaťaženie [Adviescollege toetsing regeldruk, ATR] a toto usmernenie k politike slúži na vysvetlenie normy obsiahnutej v nariadení o preprave, nebola vykonaná žiadna analýza regulačného zaťaženia.

6. Test vykonateľnosti a presadzovateľnosti

Zhrnutie testu

V teste presadzovania, uskutočniteľnosti a odolnosti proti podvodom (test HUF) úrad NVWA dospel k záveru, že usmernenie k politike je v obmedzenej miere vykonateľné a uskutočniteľné. Úrad NVWA uvádza, že toto obmedzenie vyplýva z neexistencie právneho základu na posúdenie teploty na trase pred prepravou na dlhú vzdialenosť a – ak táto teplota na trase presiahne 30 stupňov Celzia – na nespracovanie žiadosti o prepravu. Úrad NVWA tiež uvádza, že porušenia možno odhaliť len na základe in flagrante delicto, čo znamená, že úrad NVWA nemôže konať vzhľadom na očakávanie vnútroštátnej prepravy. Okrem toho úrad NVWA uvádza, že v usmernení k politike sa neuvádza, ako môže úrad NVWA určiť, že došlo k porušeniu usmernenia k politike. Úrad NVWA ďalej uvádza, že vzhľadom na to, že dni, počas ktorých teploty dosiahnu 30 stupňov Celzia alebo viac, sa budú v budúcnosti s najväčšou pravdepodobnosťou vyskytovať čoraz častejšie, musí v praxi neustále hľadať rovnováhu medzi prideľovaním zdrojov na monitorovanie dobrých životných podmienok zvierat počas prepravy a monitorovaním iných rizík týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat. Pokiaľ ide o výnimku pre prepravu vozidlom vybaveným aktívnym chladiacim systémom, úrad NVWA uvádza, že neexistujú žiadne kritériá, na základe ktorých by bolo možné stanoviť požiadavky, ktoré musí takýto systém spĺňať. Úrad NVWA preto v súčasnosti nemôže túto skutočnosť posúdiť. Úrad NVWA zároveň uvádza, že v dôvodovej správe k usmerneniu k politike musí byť jasne uvedené, že

usmernenie k politike nie je v rozpore s nariadením o preprave.
Úrad NVWA ďalej poznamenáva, že po nadobudnutí účinnosti zmeneného usmernenia k politike môže v skutočnosti odmietnuť vydať osvedčenie o vývoze len vtedy, ak je teplota na mieste v čase certifikácie najmenej 30 stupňov Celzia. Ak je teplota (ešte) nižšia, úrad NVWA musí vydať osvedčenie o vývoze (ak sú splnené aj ostatné podmienky certifikácie). Úrad NVWA však môže prijať opatrenia na presadzovanie práva aj neskôr počas tejto prepravy v rámci Holandska, napríklad udelením pokuty, ak je teplota v čase prijatia opatrenia na presadzovanie práva najmenej 30 stupňov Celzia. Existuje možnosť, že v takomto prípade dopravca vznesie námietku s tvrdením, že úrad NVWA už pred prepravou vydal platné osvedčenie o vývoze. Nie je isté, ako bude súd posudzovať takúto situáciu a či v dôsledku toho môže byť uložená pokuta potvrdená.

Reakcia

Úrad NVWA musí pred prepravou na dlhú vzdialenosť posúdiť, či je poskytnutý plán prepravy realistický a či je v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení o preprave. Ako už bolo uvedené, v tomto usmernení k politike sa spresňuje zákaz „prepravovať zvieratá alebo uskutočňovať prepravu zvierat spôsobom, ktorý im môže zapríčiniť zranenie alebo nadmerné utrpenie“ stanovený v článku 3 nariadenia o preprave. Ak je už pred prepravou na dlhú vzdialenosť jasné, že počas cesty bude s najväčšou pravdepodobnosťou teplejšie ako 30 stupňov Celzia, úrad NVWA tak môže určiť, že plánovanie prepravy nie je v súlade s pravidlami nariadenia o preprave. Napríklad usmernenie k politike poskytuje právnu podporu úradu NVWA pri posudzovaní plánovania prepravy pred prepravou na dlhé vzdialenosti. Keďže toto usmernenie k politike je výkladom zákazu „prepravovať zvieratá alebo uskutočňovať prepravu zvierat spôsobom, ktorý im môže zapríčiniť zranenie alebo nadmerné utrpenie“, ako je stanovené v článku 3 nariadenia o preprave, nie je v rozpore s nariadením o preprave.
V prípade krátkej prepravy a vnútroštátnej prepravy nie je takéto plánovanie prepravy podľa nariadenia o preprave povinné. Preto tu skutočne nie je možné konať vopred a presadzovanie závisí od zistení in flagrante delicto. Okrem toho vydané zdravotné osvedčenie nezbavuje prepravcu zodpovednosti za dobré životné podmienky zvierat počas prepravy. Prepravca musí naďalej vykonávať prepravu v súlade s pravidlami nariadenia o preprave, čo umožňuje presadzovanie, ak úrad NVWA určí, že prepravca prepravuje zvieratá pri teplote 30 stupňov Celzia.
Úrad NVWA si môže sám určiť, ako môže preukázať, že došlo k porušeniu usmernenia k politike. Takúto metódu môže úrad NVWA ďalej rozpracovať v pracovnom pokyne, ako to bolo v prípade usmernenia k politike z roku 2020, v ktorom je horným limitom pre prepravu zvierat 35 stupňov Celzia. Je pochopiteľné, že úrad NWVA musí v praxi prijať rozhodnutie na základe dostupných kapacít, pokiaľ ide o nasadenie úradných veterinárnych lekárov a iných dozorných úradníkov v rámci dohľadu.

Pokiaľ ide o kritériá, ktoré musí aktívne chladenie spĺňať, v dôvodovej správe k tomuto usmerneniu k politike sa objasňuje, že to znamená klimatizáciu, ktorá umožňuje, aby sa teplota v dopravnom prostriedku – bez ohľadu na vonkajšiu teplotu – dostatočne ochladila na teplotu, pri ktorej si zvieratá dokážu primerane regulovať svoju telesnú teplotu. Je samozrejmé, že dopravné prostriedky s takýmto aktívnym chladením musia byť stále v súlade s ustanoveniami nariadenia o preprave, čo okrem iného znamená, že zvieratám nesmie byť počas prepravy spôsobené zbytočné zranenie alebo utrpenie.

7. Oznámenie

S cieľom dosiahnuť súlad so smernicou 2015/1535 (smernica o oznamovaní) bol návrh usmernenia k politike oznámený Európskej komisii pod číslom 2025/0111/NL. Počas trojmesačnej odkladnej lehoty boli od iného členského štátu doručené dve faktické otázky k návrhu usmernenia k politike (*MSG 103*). Prvá otázka sa týkala zaradenia krabov a homárov do tohto nariadenia. V dôsledku tejto otázky sa návrh usmernenia k politike zmenil tak, aby kraby a homáre už neboli zahrnuté. Dôvodom je, že nejde o stavovce a nariadenie o preprave, ktorého sa týka toto usmernenie k politike, sa na ne nevzťahuje, ako správne poznamenala osoba, ktorá položila otázku. Druhá otázka sa týkala rozsahu pôsobnosti usmernenia k politike (či sa vzťahuje na vnútroštátnu, alebo aj na medzinárodnú dopravu). Odpoveď znela, že usmernenie k politike sa vzťahuje na všetku dopravu, vrátane medzinárodnej dopravy, keďže sa týka výkladu nariadenia o preprave. Odkladná lehota sa začala 25. februára 2025 a skončila 26. mája 2025.

8. Nadobudnutie účinnosti 1. apríla 2027

Keďže zmena tohto usmernenia k politike má významný vplyv na dané odvetvie a vyžaduje si rôzne úpravy, rozhodlo sa o odložení jeho nadobudnutia účinnosti do 1. apríla 2027. Počas dlhších období vysokých teplôt môžu chovatelia hospodárskych zvierat a prepravcovia zistiť, že majú každý deň alebo týždeň k dispozícii kratší časový úsek, počas ktorého môžu zvieratá prepravovať v chladnejších hodinách. Najmä v prípadoch, keď vozový park dopravcu ešte nie je dostatočne prispôsobený na to, aby bolo možné naďalej prepravovať zvieratá pri teplotách nad 30 stupňov Celzia vo vozidlách vybavených aktívnym chladiacim systémom. To si

vyžaduje značné investície a výroba a dodávka takýchto vozidiel trvá určitý čas. Okrem toho musí byť dopravca schopný preukázať, že nainštalovaný aktívny chladiaci systém funguje efektívne, a musí poznať požiadavky, ktoré musí aktívny chladiaci systém spĺňať. Nasledujúci rok sa má využiť na dosiahnutie ďalších dohôd v tejto veci, a to v spolupráci so štátnym tajomníkom pre LVVN, s príslušným odvetvím a úradom NVWA.

Vzhľadom na obmedzenia týkajúce sa presunu zvierat z primárnych poľnohospodárskych podnikoch počas dlhších období vysokých teplôt môže dôjsť k nadmernému využitiu kapacít v ohradách pre zvieratá. Oneskorené nadobudnutie účinnosti poskytuje primárnym poľnohospodárskym podnikom možnosť dosiahnuť prevádzkovú flexibilitu z hľadiska využitia kapacít v oblastiach, ako sú chovné plány, čím sa vytvára priestor na prispôsobenie termínov odvozu a dodávky zvierat. Najmä v odvetví chovu ošípaných je potrebné tento typ plánovania prispôsobiť najmenej 6 mesiacov vopred, aby bolo možné zistiť jeho vplyv na využitie kapacít po uplynutí tohto obdobia. Aj na bitúnkoch môže byť počas dlhších období vysokých teplôt ohrozená plynulosť procesu zabíjania a kapacita zabíjania, keďže dodávky zvierat môžu byť obmedzené. Stručne povedané, dostatočne dlhé prechodné obdobie pred skutočným nadobudnutím účinnosti tejto zmeny poskytuje odvetviu potrebný čas na to, aby bolo schopné v primeranej miere splniť požiadavky zmeneného usmernenia k politike, čím sa zabráni akýmkoľvek neprimeraným dôsledkom pre odvetvie, ktoré by mohli vyplynúť z jeho okamžitého nadobudnutia účinnosti.
Preto bolo prijaté rozhodnutie, že zmena nadobudne účinnosť až 1. apríla 2027, ako bolo oznámené v liste adresovanom parlamentu[1] zo 16. apríla 2026 a ako o tom široko informovali médiá.

Úrad NVWA využije obdobie do 1. apríla 2027 na spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami v tomto odvetví s cieľom prispôsobiť ustanovenia Národného plánu pre prepravu hospodárskych zvierat pri extrémnych teplotách novej norme stanovenej v zmenenom usmernení k politike. Okrem toho táto lehota poskytuje úradu NVWA možnosť v prípade potreby upraviť spôsob dohľadu a presadzovania. Keďže Národný plán pre prepravu hospodárskych zvierat pri extrémnych teplotách sa už začína uplatňovať pri teplote okolia 27 stupňov Celzia alebo vyššej, očakáva sa, že tu bude potrebných pomerne málo úprav.

Štátny tajomník pre poľnohospodárstvo, rybolov, potravinovú bezpečnosť a prírodu,
S.P.A. Erkens

[1] Parlamentné dokumenty II 2025/26, 28 286, č. 1433